

Gebruik van optische en geluidssignalen in België en Duitsland door Nederlandse hulpdiensten

België

Op basis van artikel 37 van het Verkeersreglement¹ is het toegestaan om in België met optische en geluidssignalen te rijden als er sprake is van een dringende taak². Nederlandse voorrangsvoertuigen moeten zich op Belgisch grondgebied houden aan de Belgische wet- en regelgeving. Dit houdt in dat men zich moet houden aan de Belgische gedragsregels voor het voeren van signalen. Voor de verkeersveiligheid en in het kader van aansprakelijkheid, is het van belang dat Nederlandse voorrangsvoertuigbestuurders, die werkzaam zijn in de grensstreek, op de hoogte zijn van deze gedragsregels.

Gebruik van optische en geluidssignalen³

- > Bij een dringende taak moet het blauwe zwaailicht worden gebruikt.
- > Bij de uitvoering van elke andere opdracht (minder dringende taak) mag het zwaailicht gebruikt worden.
- > De sirene mag uitsluitend gebruikt worden wanneer het voorrangsvoertuig een dringende opdracht uitvoert.

Onderstaande gedragsregels zijn geldig wanneer er sprake is van een dringende taak. Belangrijk is dat voorrangsvoertuigbestuurders zich te allen tijde houden aan artikel 7.2 Verkeersreglement:

De weggebruikers moeten zich zo gedragen op de openbare weg dat ze geen hinder of gevaar veroorzaken voor de andere weggebruikers, hierin begrepen het personeel dat aan het werk is voor het onderhoud van de wegen en de uitrusting langs de weg, de diensten voor toezicht en de prioritaire voertuigen.

Door rood licht rijden³

Door rood licht rijden mag uitsluitend wanneer de sirene aanstaat. Voordat door rood licht gereden wordt, dient eerst gestopt te worden. Daarna mag door rood licht gereden worden onder de voorwaarde dat het andere verkeersdeelnemers niet in gevaar brengt.

Overschrijden maximum snelheid⁴

Het overschrijden van de maximum snelheid is toegestaan, met gebruik van optische signalen. Geluidssignalen zijn niet verplicht om te voeren, maar dit wordt wel aangeraden. De snelheid dient aangepast te worden aan de omstandigheden van de weg, het verkeer, het weer en staat en lading van het voorrangsvoertuig.

¹ Koninklijk besluit houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg, 1 december 1975

² In opdracht van de meldkamer (kan zowel Nederlandse als Belgische meldkamer zijn)

³ Artikel 37 Verkeersreglement

⁴ Artikel 59.13 Verkeersreglement

Gebruik van optische en geluidssignalen in België en Duitsland door Nederlandse hulpdiensten

Overig

- > Het is toegestaan om over bus- en trambanen te rijden⁵.
- > Het is toegestaan om door stoeten en (militaire) colonnes te rijden⁶.
- > Het is toegestaan om groepen mensen te doorkruisen (bijvoorbeeld bij een sportevenement)⁷.
- > Inzittenden van het voorrangsvoertuig zijn niet verplicht om een gordel te dragen, als dit noodzakelijk is voor de uitvoering van de dringende taak⁸.
- > Het is toegestaan om over de vluchtstrook te rijden⁹.

Niet toegestane overtredingen

Overtredingen die niet zijn toegestaan in België zijn bijvoorbeeld:

- > Een stopbord of een omgekeerde driehoek negeren
- > In een verboden richting rijden
- > Een doorgetrokken witte lijn overschrijden

Houding weggebruikers

In artikel 38 van het Verkeersreglement is opgenomen dat wanneer er een voorrangsvoertuig aankomt die de sirene aan heeft staan, de weggebruikers onmiddellijk de doorgang moeten vrijmaken en voorrang moet verlenen. Indien nodig moet de weggebruiker stoppen. Dit geldt ook voor tram- en metrobestuurders.

Aansprakelijkheid¹⁰

De bestuurder van een voorrangsvoertuig die de sirene te laat aanzet, is verantwoordelijk voor een aanrijding met een ander voertuig.

Een weggebruiker die de sirene had moeten horen en wiens aandacht getrokken had moeten worden op het feit dat de andere bestuurders stopten, is verantwoordelijk voor een aanrijding, zelfs als het voorrangsvoertuig door rood licht reed zonder eerst te stoppen.

Andere weggebruikers niet in gevaar brengen betekent ook dat de bestuurder van een voorrangsvoertuig zich er van moet verzekeren dat de andere weggebruikers de mogelijkheid hadden om hem doorgang te verlenen.

⁵ Artikel 72.5 en 72.6 Verkeersreglement

⁶ Artikel 41 Verkeersreglement

⁷ Artikel 40bis Verkeersreglement

⁸ Artikel 35.2.1 Verkeersreglement

⁹ Artikel 9.7 Verkeersreglement

¹⁰ Prioritaire voertuigen – BIVV 2 december 2008

Gebruik van optische en geluidssignalen in België en Duitsland door Nederlandse hulpdiensten

Duitsland

Deelstaat Noordrijn-Westfalen (grenzend aan Overijssel, Gelderland en Limburg)

Uitsluitend voertuigen van brandweer en spoedeisende medische hulpverleningsdiensten die op aanvraag van de Duitse hulpverleningsdiensten in de deelstaat Noordrijn-Westfalen bijstand komen verlenen, mogen optische en geluidssignalen voeren. Dit is opgenomen in artikel 1.3 van Blaulichterlass NRW¹¹.

Politievoertuigen mogen op Duits grondgebied gebruik maken van optische en geluidssignalen. De Duitse autoriteiten moeten hiervan op de hoogte worden gesteld¹².

Als er door Nederlandse voorrangsvoertuigen op Duits grondgebied wordt gereden, dient men zich aan de Duitse gedragsregels en verkeersvoorschriften omtrent het rijden met optische en geluidssignalen te houden.

Gebruik van optische en geluidssignalen¹³

Bij een dringende taak moeten optische **en** geluidssignalen worden gevoerd. Het gebruik van alleen blauw zwaailicht is enkel toegestaan ter waarschuwing bij een plaats incident, bij begeleiding van een colonne of bij oefeningen. Bij gebruik van uitsluitend blauw zwaailicht is geen sprake van een voorrangsvoertuig.

Misbruik van de optische en geluidssignalen is strafbaar in Duitsland¹⁴.

Voorrangsvoertuigen hebben vrijstelling van de voorschriften in de Strassenverkehrsordnung (Verkeersreglement Duitsland). Daarbij moet altijd sprake zijn van een dringende taak en gebruik van optische en geluidssignalen¹⁵.

Bij gebruik van optische en geluidssignalen mag men onder andere:

- > Door rood licht rijden
- > De maximum snelheid overschrijden
- > Tegen het verkeer in rijden

De voorschriften uit de Strassenverkehrsordnung en het Blaulichterlass NRW komen vrijwel overeen met die uit de Wegenverkeerswet 1994, het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990 en de brancherichtlijn optische en geluidssignalen.

Concrete voorschriften over bijvoorbeeld gedrag in files, maximumsnelheden, tegen het verkeer inrijden en rijden door rood licht zijn niet nader uitgewerkt in de Strassenverkehrsordnung of het Blaulichterlass.

¹¹ Ausrüstung und Verwendung von Kennleuchten für blaues Blinklicht (Rundumlicht) und von Warnvorrichtungen mit einer Folge von Klängen verschiedener Grundfrequenz (Einsatzhorn) an Einsatzkraftfahrzeugen der Feuerwehren, der Einheiten und Einrichtungen der Gefahrenabwehr und des Rettungsdienstes

¹² Memorie van toelichting Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland inzake de grensoverschrijdende politieke samenwerking en de samenwerking in strafrechtelijke aangelegenheden; Enschede, 2 maart 2005

¹³ Paragraaf 38 Strassenverkehrsordnung (StVO)

¹⁴ Artikel 2.4 Blaulichterlass NRW

¹⁵ Paragraaf 35 Strassenverkehrsordnung (StVO)

Gebruik van optische en geluidssignalen in België en Duitsland door Nederlandse hulpdiensten

Omdat de Nederlandse brancherichtlijn de Duitse voorschriften dekt en bovendien concretere voorschriften geeft, wordt aanbevolen om in Duitsland de Nederlandse brancherichtlijn aan te houden.

Er is één uitzondering. In Nederland geldt dat bij file op de snelweg het voorrangvoertuig over de vluchtstrook rijdt. In Duitsland rijdt het voorrangvoertuig middendoor, waarbij de vluchtstrook als uitwijkstrook voor automobilisten gebruikt kan worden. In Duitsland wordt bij file op de snelweg tussen rijstrook 1 en rijstrook 2 gereden, niet over de vluchtstrook.

Houding weggebruikers

In paragraaf 38 van de Strassenverkehrsordnung is opgenomen dat wanneer er een voorrangvoertuig aankomt, de weggebruikers onmiddellijk de doorgang moeten vrijmaken.

Bij file op de snelweg maken weggebruikers ruimte door zoveel mogelijk naar links of rechts uit te wijken, waardoor er een vrije baan in het midden ontstaat.